

βιος

βιος, ο, κ. **βιο, το**, ουσ. [<αρχ. βίος], η κινητή ή ακίνητη περιουσία κάποιου, η υλική αφθονία, ο πλούτος που κατέχει κάποιος: «με τη σκληρή δουλειά, απέκτησε μεγάλο βιο || έχασε όλο το βιο του στα χαρτιά || του 'φαγαν το βιο του οι διάφορες παρδαλές». (Λαϊκό τραγούδι: *κάλλιο να πνίγει τη σοδειά μου ο Πηνειός, κάλλιο χαλάζια και βροχές να τη θερίζουν, για να η βλέπω να μ' αρπάζουνε το βιος, οι τσιφλικάδες που τη γη δεν την ορίζουν //και νάνι του στην αγκαλιά νανούριζες το γιο, να δω αφέντη το ραγιά και με δικό του βιο*).

- ελάτ' εσείς οι γνωστικοί να φάτε του τρελού το βιος, λέγεται σε περιπτώσεις εκμετάλλευσης αδύναμων ανθρώπων·

- σαν να μην ξέρω το βιος μου! λέγεται με παράπονο, όταν η βοήθεια που ζητάμε από ένα οικείο ή συγγενικό πρόσωπο δεν πραγματοποιείται, αν και ήμασταν ήδη σίγουροι πως δεν υπήρχε ελπίδα να πραγματοποιηθεί, γιατί γνωρίζουμε καλά το ποιόν αυτού του ατόμου·

- το βιος παντρεύει το στοιχειό, δεν υπάρχει πρόβλημα για το άσχημο άτομο να παντρευτεί, όταν είναι πλούσιο: «όσο άσχημη κι αν είναι, με τα πλούτη που έχει ο πατέρας της δε θ' αργήσει να την παντρέψει, γιατί το βιος παντρεύει στοιχειό». Συνήθως αναφέρεται για γυναίκα.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας